

Rådsmøde (udenrigsanliggender - forsvar) den 23. maj 2023

SAMLENOTAT

1. EU's støtte til Ukraine	2
2. Rådsafgørelse om konsekvenser af afskaffelsen af det danske forsvarsforbehold	4

1. EU'S STØTTE TIL UKRAINE

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 23. maj 2023 ventes en drøftelse af EU's støtte til Ukraine i lyset af Ruslands aggression. Drøftelsen forventes at have særligt fokus på EU's indsats til støtte for Ukraines ammunitionsbehov samt behovet for at øge den europæiske forsvarsindustri produktionskapacitet, herunder på ammunitionsområdet. Fra dansk side ses behov for, at EU-landene fortsætter den militære støtte til Ukraines forsvarskamp og imødekommer de ukrainske væbnede styrkers akutte behov, herunder særligt ift. ammunition.

2. Baggrund

Ukraine er stærkt afhængig af våbenbistand i sin forsvarskamp mod Ruslands invasionsstyrker og har et akut behov for særligt artilleriammunition. Derfor er der øget fokus på EU's tilgang til militærstøtte til Ukraine, herunder ift. levering af ammunition samt opskalering af produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri, herunder på ammunitionsområdet. Formålet er at sikre en hurtig, tilstrækkelig og bæredygtig forsyning af ammunition til Ukraine og til medlemsstaterne, der donerer store mængder ammunition fra egne lagre til Ukraine.

For at imødegå udfordringen med manglen på ammunition på kort og langt sigt blev det på rådsmødet (udenrigsanliggender inkl. forsvar) den 20. marts 2023 besluttet at gå videre med en samlet pakke til ammunitionsstøtte for Ukraine. Pakken omfatter initiativer vedr. donation af ammunition og fællesindkøb af ammunition til Ukraine samt tiltag til opskalering af produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri, herunder på ammunitionsområdet. Initiativerne, som har til formål at bidrage til øget donation og fællesindkøb af ammunition til Ukraine, understøttes af Den Europæiske Fredsfacilitet (EPF) og Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA). Dertil har Kommissionen iværksat tiltag, der skal bidrage til at øge produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri, herunder på ammunitionsområdet.

EU bidrager ligeledes med militærstøtte til Ukraine ved at træne Ukraines væbnede styrker gennem EU's militære mission til støtte for Ukraine (EUMAM Ukraine). I begyndelsen af februar blev målet om at træne 15.000 ukrainske soldater fordoblet til forventet 30.000 inden udgangen af 2023. Danmark har for nyligt tilmeldt de første fire træningsaktiviteter til EUMAM Ukraine. Træningsaktiviteterne fokuserer på uddannelse i betjening af CAESAR artillerisystemet, minerydning til lands, minerydning til søs samt befalingsmandsuddannelse.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (udenrigsanliggender - forsvar) den 23. maj 2023 forventes en drøftelse af EU's støtte til Ukraine. Særligt EU's indsats til støtte for Ukraines ammunitionsbehov samt tiltag, der skal bidrage til at øge den europæiske forsvarsindustri produktionskapacitet,

ventes at stå centralt i drøftelsen. Dertil forventes en drøftelse af øvrige aspekter af EU's militære støtte til Ukraine, herunder EUMAM Ukraine.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelserne forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det vil være valgfrit for medlemslandene, om de ønsker at deltage i fællesindkøb af ammunition til Ukraine, enten gennem en større medlemsstat eller direkte gennem et samarbejdsprojekt i regi af Det Europæiske Forsvarsagentur. Hvis Danmark vælger at deltage under en sådan ramme, vil der skulle tages særskilt stilling til finansiering.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der er blandt medlemsstaterne bred opbakning til at prioritere hurtige leverancer af ammunition til Ukraine. Samtidig er der bred støtte til fællesindkøb af ammunition til Ukraine og til egne lagre samt tiltag til at øge produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri, herunder på ammunitionsområdet.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side ses behov for, at EU-landene fortsætter den militære støtte til Ukraines forsvarskamp og imødekommer de ukrainske væbnede styrkers akutte behov. Samtidig støtter Danmark løsninger, der kan sikre forsyning af ammunition til Ukraine, f.eks. gennem fællesindkøb og opskalering af produktionskapaciteten i den europæiske forsvarsindustri på længere sigt og med henblik på fortsat militær støtte til Ukraine samt genopfyldning af medlemsstaternes egne lagerbeholdninger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 17. marts 2023.

2. RÅDSAFGØRELSE OM KONSEKVENSER AF AFSKAFFELSEN AF DET DANSKE FORSVARSFORBEHOLD

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender – forsvar) den 23. maj 2023 ventes vedtaget en rådsafgørelse, hvormed henvisninger til det danske EU-forsvarsforbehold i tidligere EU-retsakter fjernes. Danmark har efter afskaffelsen af det danske forsvarsforbehold kunnet deltage fuldt ud i EU's forsvarssamarbejde, men en række EU-retsakter henviser imidlertid fortsat til det danske forbehold. Dette kan give anledning til forvirring om Danmarks tilknytning til forsvarssamarbejdet. Derfor har Den Fælles Udenrigstjeneste fremlagt forslag til en rådsafgørelse om konsekvenserne af Danmarks afskaffelse af forsvarsforbeholdet for en række retsakter med henblik på, at de resterende henvisninger i EU-retsakterne fjernes. Der er således tale om en procedure-retsakt.

2. Baggrund

Med virkning pr. 1. juli 2022 ophævedes det danske EU-forsvarsforbehold, og Danmark deltager fra denne dato i alle dele af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. En række retsakter, der regulerer forsvarssamarbejdet i EU, indeholder dog fortsat referencer til forbeholdet. Henvisningerne til forbeholdet fremgår både i en række præambelbetragtninger, samt i hovedindholdet i to rådsafgørelser. Da Danmark har afskaffet forsvarsforbeholdet pr. 1. juli 2022, er henvisningerne i EU-retsakterne formelt uden juridisk retsvirkning, men af hensyn til at sikre juridisk klarhed har Den Fælles Udenrigstjeneste som led i den praktiske implementering af forbeholdets ophævelse ønsket at fjerne henvisningerne ved et forslag til en horisontal rådsafgørelse.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget til rådsafgørelsen er at sikre retssikkerheden i Unionen og skabe juridisk klarhed ved at fjerne alle henvisninger til forbeholdet i andre retsakter.

Der er eksempelvis tale om en række præambelbetragtninger i de rådsafgørelser, der etablerer EU's militære missioner og operationer, hvoraf det fremgår, at Danmark hverken deltager i eller bidrager grundet forsvarsforbeholdet. En sådan henvisning findes eksempelvis i Rådets afgørelse (FUSP) 2021/1143 af 12. juli 2021 om Den Europæiske Unions militære uddannelsesmission i Mozambique. Med forslaget til rådsafgørelsens artikel 1 fjernes henvisningerne i retsakternes præambelbetragtninger til artikel 5 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, som er knyttet til Lissabon-traktaten.

Forslaget til rådsafgørelse lægger således op til ændringer vedrørende betalingsforpligtelser i hhv. rådsafgørelse (FUSP) 2021/509 om oprettelse af en europæisk fredsfacilitet samt i rådsafgørelse (FUSP) 2014/401 om EU-satellitcenteret, der afspejler, at Danmark pr. 1. juli 2022 deltager fuldt ud i alle dele af EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Rådsafgørelsen træder i kraft på datoen for dens vedtagelse. Den har dog virkning fra den 1. juli 2022, hvilket er datoen for ophævelse af det danske forbehold. Med rådsafgørelsens vedtagelse vil de resterende henvisninger til det danske forbehold således være fjernet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Rådsafgørelsen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været i høring.

9. Forhandlingssituationen

Der forventes blandt medlemslandene at være bred opbakning til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes op om forslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.